

*Κε οὔτε καῖμα ηῦρηκαν κε οὔτε καὶ βαρκοπούλλες
Πελοπν. (Καλάβρυτ.)*

*Σὶ βαρκουπούλλα σέβιναν ἔκειπέρα νὰ πιράσουν
Μακεδ.*

βαρκούλλα ἡ, σύνηθ. βαρκούδα Καλαβρ. (Μπόβ.)
‘Υποκορ. τοῦ ούσ. βάρκα διὰ τῆς καταλ. -ούλλα.

Βαρκάκι 1, δ ἰδ., ἐνθ' ἀν.: Αἴνιγμ.

*Μιὰ βαρκούλλα φορτωμένη | 'ς τὴ σπηλίτσα πάει καὶ μπαίγει
(τὸ κουτάλι) Πελοπν. (Μάν.)*

βαρκουλλάκι τό, σύνηθ.

‘Υποκορ. τοῦ ούσ. βάρκούλλα διὰ τῆς καταλ. -άκι.
Βαρκάκι 1, δ ἰδ. Πληθ. Βαρκουλλάκια τοπων. Στερελλ.

βαρκουλλίτσα ἡ, Πελοπν. (Μάν.)

‘Υποκορ. τοῦ ούσ. βάρκούλλα διὰ τῆς καταλ. -ίτσα.
Βαρκάκι 1, δ ἰδ.: Αἴνιγμ.

*Βαρκουλλίτσα φορτωμένη | 'ς τὴ σπηλίτσα πάει καὶ μπαίγει
(τὸ κουτάλι).*

Βαρλαάμ δ, Σάμ.

Τὸ Εβραϊκὸν ὄν. Βαρλαάμ.

‘Η λ. ενχρηστος μόνον ἐν τῇ φρ.: Θὰ φάς ὅσις ἔφαγι
τ' Βαρλαάμ οὐ γάιδαρονς (θὰ δαρῆς πολύ).

βαρνί τό, Ρόδ.

‘Εκ τοῦ ούσ. βαρνή, δι' δ ἰδ. βαρνός.

Πρόβατον μὲ ἐρυθρὰς ραβδώσεις.

βαρνδός ἐπίθ. Ρόδ. βαρνή ἡ, Τῆλ.

Πιθανῶς ἡ λ. ἔχει σχέσιν ἐτυμολογικὴν πρὸς τὸ
παρ' Ἡσυχ. Δωρ. βαρνίον. Πβ. βαννί.

1) Ο ἔχων χρῶμα μαυρειδερὸν εἰς τὸ πρόσθιον μέρος
τοῦ σώματος, ὑπόλευκον δὲ εἰς τὸ ὄπισθιον Ρόδ.: *Βαρνός
τράγος. Βαρνή αἴγα.* **2)** Θηλ. ούσ., αἱξ ἔχουσα χρωματι-
σμὸν τοῦ τριχώματος ὡς ἀνωτέρῳ Ρόδ. Τῆλ.

βαρόσησκιος, ίδ. βαρειός σκιος.

βάρος τό, κοιν. καὶ Καππ. (Άραβάν.) Πόντ. (Κερασ.
Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) βάρους βόρ. ίδιωμ. βάρος
Κύθηρ. βάρετο ἀγν. τόπ. βάρος δ, Πελοπν. (Βούρβουρ.)
βάρους Μακεδ. (Βλάστ.) Γενικ. βάρους Κρήτ. (Βιάνν.)
Κύπρο. Σύμ. Πληθ. βάρητα σύνηθ. βάρετα Θράκ. (Ση-
λυβρ.) Κέρκη. Κρήτ. Πελοπν. (Τριφυλ.) Ρόδ. κ.ά.

Τὸ ἀρχ. ούσ. βάρος. Περὶ τῆς γενικ. βάρον καὶ τῶν
δημοίων βάθον, δάσον, θέρον, κέρδον κττ. ίδ. ΓΧα-
τζιδ. MNE 2, 43. Περὶ τοῦ πληθ. βάρητα ίδ. ἐνθ' ἀν.
1, 102 καὶ 2, 45.

Α) Κυριολ. **1)** Η φυσικὴ πρὸς τὰ κάτω τάσις παν-
τὸς πράγματος, βαρύτης κοιν. καὶ Καππ. (Άραβάν.) Πόντ.
(Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) Τσακων.: Τὸ βάρος
τῆς πέτρας. *Εἶναι πολὺ τὸ βάρος τοῦ φορτίου καὶ δὲ σηκώνε-
ται μὲ τὰ χέρια κοιν.* **2)** Γενικ. βάρους ἐπιφρηματ., βαρύτε-
ρον τοῦ δέοντος ἡ ἀκριβῶς, συνήθως ἐπὶ τοῦ πωλοῦντος
Σύμ.: *Z-ζυάζ-ζει βάρους βάρον.* **2)** Ἀχθος, ὅγκος, φόρ-
τωμα κττ. κοιν.: ‘Εχω βάρος (ἀποσκευάς πρὸς φόρτωσιν)
Πελοπν. (Άρκαδ.) || Φρ. Βάρος τῆς γῆς (ἐπὶ ἀνθρώπου
ἀνωφελοῦς, ἀρχ. «ἄχθος ἀρούρης»). ‘Ο δεῖνα εἶναι βάρος
τοῦ ἀδελφοῦ - τοῦ πατέρα - τῆς οἰκογενείας κττ. (ζῆ δαπάναις
αὐτῶν χωρὶς νὰ εἰσφέρῃ διδιος τίποτε) κοιν. *Τοὺν ἔχουν
βάρουν 'ς τοὺν σπίτι (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Μακεδ.
(Βλάστ.) Τὸ βάρος τῆς ἡλικίας - τῶν γερατεῶν (ἡ ἀνία). Δίνω
βάρος ἡ γίνομαι βάρος (προξενῶ ἐνόχλησιν, γίνομαι φορτι-
κός). Μοῦ κάνει βάρος (μὲ ἐνοχλεῖ) κοιν. Φέρω βάρος
(συνών. τῇ προηγουμένῃ) Μάν. **β)** Εἰς τὴν φρ. βάρος*

τοῦ ἀργαστηρίου, μέγας λίθος κρεμάμενος εἰς τὸν πι-
σινὸ περάτη τοῦ ὑφαντικοῦ ἵστον πρὸς στερέωσιν Κρήτ.
(Βιάνν.) **3)** Η αἴσθημα βάρους προξενοῦσα νοσηρὰ
κατάστασις τοῦ σώματος κοιν.: ‘Εχω βάρος 'ς τὸ σῶμα
- 'ς τὸ κεφάλι - 'ς τὸ ἀφτιὰ - 'ς τὰ γόνατα - 'ς τὰ πόδια - 'ς τὰ
χέρια κττ. **4)** Διόγκωσις ἡ πίεσις κοιν.: ‘Εχω βάρος
'ς τὸ στομάχι.

Β) Μεταφ. **1)** Υποχρέωσις οἰκονομικὴ ἡ ἄλλης
φύσεως, συνήθως ἐπὶ οἰκογενείας κοιν.: Βάρη οἰκογενεια-
κά. ‘Ολα τὰ βάρη τῆς οἰκογενείας - τοῦ σπιτιοῦ ἐπεσαν ἀπάνω
μου.

β) Φροντίς Ρόδ.: Τραυνὰ τὰ βάρητα. **γ)** Πληθ.
βάρη, φόροι Κρήτ. κ.ά. **δ)** Πληθ., ἄγαμοι ἀδελφαὶ Πε-
λοπν. (Μάν.): ‘Εχει βάρη νὰ βγάλῃ πρῶτα κ' ὑστερα νὰ παν-
τρευτῇ.

ε) Χρέος, ὑποχρέωσις Κέρκη.: ‘Αγόρασε τ' ἀδέλι
μὲ τὸ βάρος του.

2) Ήθικὴ πίεσις ἡ στενοχωρία κοιν.: ‘Εχω βάρος 'ς τὴν ψυχή.
Βγάζω τὸ βάρος ἀποτάρω μου κοιν. || Φρ. Παίρονον βάρους
'ς τὴν ψυχή ἡ ἀπλῶς παίρονον βάρους (δρκιζομα) Στερελλ.
(Αίτωλ.) **β)** Τύψις συνειδήσεως κοιν.: ‘Εχει βάρος ἡ
ψυχή του γιὰ τὸ κακὸ ποῦ ἔχει καμωμένο.

γ) Θλῖψις, λύπη Κύπρο.: ‘Ἄσμ.

Βάρος σὲ τοῦτο 'ἐν ἔχω, Χάρ', ἐξομολοῶ το
τοῦ ἐτοῖνον ποῦ σὲ ἐπεψει τιμῶ τοῖαι προστῖνω τον.

3) Ενοχή, αἰτία κακῆς τινος πράξεως κοιν.: Τοῦ ἔρω-
ταιν τοῦ δεῖνα δόλο τὸ βάρος.

4) Προσβολὴ κοιν.: Φρ. Γελοῦν - λέγοντα - μιλοῦν εἰς βάρος του κοιν. Μὴ πρὸς βάρος
σου (νὰ μὴ σοῦ κακοφανῆ) πολλαχ.

βαρουλλός ἐπίθ. ἀμάρτ. βαρυλλός Σύμ.

‘Εκ τοῦ ἐπιθ. βαρνής καὶ τῆς καταλ. -ουλλός. Τὸ
βαρνλλός κατ' ἐπιδρασιν τοῦ βαρνής.

Βαρύς.

βαρούμια τά, Ρόδ.

‘Αγγώστου ἐτύμου.

Πάσσαλοι ἐπὶ τῶν δόποιων σύρνονταν τὸν στήμονα διὰ
νὰ τὸν τακτοποιήσουν εἰς τὸν ὑφαντικὸν ἵστον.

βαρούνι τό, Πελοπν. (Καλάβρυτ.)

‘Αγγώστου ἐτύμου.

Τὸ φυτὸν μήκων ἡ ζοιάς (papaver rhoeas) τῆς τά-
ξεως τῶν μηκωνωδῶν (papaveraceae). Συνών. κον-
τσοπετεινός, κοντσοννάδα, λαλές, πετεινός.

βαρόνπνος, ίδ. βάρυπνος.

βαροῦσα ἐπίθ. θηλ. ΑΜαμέλ. Θαλασσιν. 25.

‘Εκ τοῦ φ. βαρῶ καὶ τῆς καταλ. -ουρά.

‘Η πλήττουσα: Βαροῦσα οὐρά (πρόκειται περὶ οὐρᾶς
ιχθύος νηχομένου).

βαρσάνι τό, Κωνπλ. Προπ. (Κύζ.)

‘Εκ τοῦ Τουρκ. varsan.

Είδος ιχθύος.

βαρσὶ τό, Θράκ. (ΑΙν.) βαρζὶ Θράκ. (ΑΙν.)

‘Αγγώστου ἐτύμου.

Τὸ βαφικὸν ξύλον τοῦ φυτοῦ αίματοξύλου τοῦ καμπε-
χίου (haematoxylon campechianum) τῆς τάξεως τῶν
ψυχανθῶν (papillionaceae). [**]

βάρτι τό, Καππ. (Φάρασ.) Πληθ. βάρτε αὐτόθ.

‘Αγγώστου ἐτύμου.

Ρόδον.

βαρτουβάρια τά, Καππ.

‘Η λ. σχετίζεται ἐτυμολογικῶς πρὸς τὸ ούσ. βάρτι.

‘Εορτὴ τῶν ἀνθέων τελουμένη τὴν πρὸ τῆς Πεντηκο-
στῆς Κυριακῆν.

